

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/57/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113208793
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2113208793.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti súdu o aktuálne už plnoleté dieťa: T. S., nar. XX.X.XXXX, bytom M., Q. XXXX/XX, zastúpenej advokátom: JUDr. Tibor Sanák, so sídlom Trnava, Nám. SNP 2, dieťa rodičov - otca: H. S., nar. XX.X.XXXX, bytom M., Y. XXXX/X, zastúpeného spoločnosťou: EQUIDEM - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Trnava, Hornopotočná 1, IČO: 36 869 031, a matky: A. S., nar. XX.X.XXXX, bytom M., Q. XXXX/XX, zastúpenej advokátom: JUDr. Tibor Sanák, so sídlom Trnava, Nám. SNP 2, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky a dieťaťa na zvýšenie výživného, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia o znížení výživného, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č.k. 20P/59/2013-347 zo dňa 18.11.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia (v celom rozsahu) zamietol. Rozhodnutie s použitím ust. § 102 ods. 1 O.s.p. odôvodnil v podstate tým, že neboli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia, keďže nebola preukázaná naliehavá potreba bezodkladnej nutnosti úpravy právnych pomerov účastníkov a neboli preukázané okolnosti vedúce k intenzívnej potrebe rýchleho a efektívneho zákroku predbežným opatrením, ktorým by malo byť rozhodnuté o znížení výživného otca pre dcéru zo sumy 600,- Eur na sumu 27,13 Eur mesačne.

Súd pri rozhodnutí vychádzal zo skutkových zistení, ktoré vyplynuli z dosiaľ vykonaného dokazovania, že otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 21.1.2011 do 21.6.2011, z ktorej evidencie bol vyradený pre nespokojnosť. Od 1.2.2011 do 30.4.2011 otec pracoval na dohodu o pracovnej činnosti s čistým príjmom za celé obdobie 267,30 Eur. Následne bol vedený v evidencii uchádzačov od 23.9.2011 do 31.5.2014 a od 1.6.2014 do 31.3.2015 bol zamestnaný, pričom pracovný pomer bol s otcom skončený z organizačných dôvodov zo strany zamestnávateľa a za uvedené obdobie dosiahol čistý príjem 2.170,90 Eur. Od 10.10.2014 do 23.1.2015 otec poberal nemocenské dávky. Od 1.4.2015 je otec opäť vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a od 1.5.2015 poberá dávky v hmotnej núdzi v sume 117,40 Eur mesačne. Matka je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom v roku 2013 vo výške 453,55 Eur, v roku 2014 vo výške 513,83 Eur a od januára do apríla 2015 v sume 471,83 Eur. T. navštevovala do mája 2014 športové gymnázium v Trnave, v školskom roku 2014/2015 Ekonomickú univerzitu v Bratislave a od 24.8.2015 Via University College v Dánsku. Otec, ani matka iné vyživovacie povinnosti nemajú.

Súd uviedol, že obsah požadovaného predbežného opatrenia je totožný s návrhom otca vo veci samej na zníženie výživného, pričom v zmysle ustálenej judikatúry predbežné opatrenie zásadne nemôže byť vydané, ak by jeho obsah bol totožný s rozhodnutím vo veci samej, keďže by predbiehal konečné rozhodnutie. Preto nemožno nariadiť predbežné opatrenie, ktorým by súd dal súhlas na zníženie výživného pre plnoletú T., ak je nárok na zníženie výživného predmetom začatého súdneho konania. Výrok meritórneho rozhodnutia by bol potom nadbytočný. Súd poukázal na to, že v súdenom prípade

prebieha potrebné dokazovanie a ak by súd po jeho ukončení dospel k záveru, že nenastala podstatná zmena okolností odôvodňujúca zníženie výživného, plnoletej T. by bola spôsobená neprimeraná ujma a zásah do jej práva na poskytovanie výživného by bol neadekvátny a znamenal by prekročenie medzi určených predpokladmi pre nariadenie predbežného opatrenia. V danom prípade nejde o prípad tak nevyhnutnej úpravy pomerov účastníkov predbežným opatrením, aby súd vyhovel návrhu otca na zníženie výživného, keďže v konaní neboli osvedčené základné skutočnosti pre záver o závažnosti nutnosti riešenia situácie v rodine T. do takej miery, že si to vyžaduje práve okamžitý zásah súdom vydaním dočasného rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia. O konečnej úprave výšky výživného bude možné rozhodnúť až po vykonaní dokazovania v konaní vo veci samej. Nakoľko potom otec neosvedčil naliehavosť okamžitej právnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi, nie sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia a preto súd návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia nepovažoval za dôvodný.

Proti tomuto uzneseniu podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie otec, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vyhovel jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Argumentoval tým, že prvostupňový súd nesprávne posúdil dôvodnosť podaného návrhu a bez náležitého odôvodnenia dospel k záveru, že otec nepreukázal základné skutočnosti pre záver o závažnosti nutnosti riešenia situácie. Poukázal na to, že v konaní predložil dôkaz, že mu bol priznaný nárok na dávku v hmotnej núdzi, ako aj príspevok na bývanie a taktiež že je vedený na úrade práce ako nezamestnaný. Navyše ako dôkaz predložil aj potvrdenie, že sa zúčastňuje aktívnych prác. Z uvedených dôkazov je preukázaná reálna situácia otca a je preto toho názoru, že návrh na vydanie predbežného opatrenia je opodstatnený. Poukázal na zarážajúcu rozdielnu životnú úroveň otca a plnoletej dcéry, keď otec sa pohybuje v pásme chudoby, keďže poberá dávky vo výške 117,40 Eur a naďalej je pritom povinný plnoletej dcére platiť výživné vo výške 600,- Eur. Takúto vyživovaciu povinnosť je pritom schopný plniť výlučne z pôžičiek, ktoré nemá ako splácať a hrozí mu exekúcia. Navyše v prípade neplatenia výživného by mu mohlo hroziť aj trestné stíhanie pre zanedbanie povinnej výživy v zmysle § 207 ods. 1 Trestného zákona. S poukazom na uvedené skutočnosti nemá žiadnu možnosť na platenie iného ako minimálneho výživného. V konaní preukázal, že peniaze získané z predaja cenných papierov ako aj pôžičiek spotreboval. Doposiaľ súdom stanovené výživné je ďaleko nad rámec jeho možností a schopností. Otec s výnimkou rodinného domu predal všetok nehnuteľný majetok a navyše bol nútený predajť aj motorové vozidlo, aby bol schopný platiť súdom stanovené výživné. Odvolateľ zdôraznil, že vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť žalobou uplatneného práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Predbežné opatrenia pritom neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb. Súd bol povinný v rozhodnutí o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vysporiadať sa s existenciou zákonných predpokladov pre jeho nariadenie v zmysle § 74 ods. 1 resp. § 102 ods. 1 O.s.p., čo prvostupňový súd dostatočne nevykonal. Pokiaľ bol prvostupňový súd toho názoru, že nemá preukázané majetkové a sociálne pomery otca, tak mal otcovi maloletej určiť vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu Bratislava č.k. 20CoP/132/2014 a Krajského súdu Prešov č.k. 5CoP/17/2014. V závere odvolateľ vyslovil názor, že v danom neúmerne dlhom civilnom konaní už dostatočne preukázal svoje majetkové a príjmové pomery, aj osvedčil základné skutočnosti pre záver o závažnosti nutnosti riešenia situácie predbežným opatrením s prihliadnutím na uvedené, keď je osvedčená danosť nároku otca a nevyhnutná potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel.

Dcéra, ani matka odvolací návrh nepodali, k doručenému odvolaniu otca sa do rozhodnutia odvolacieho súdu písomne nevyjadřili.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 a § 102 ods. 2 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že odvolaniu otca nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav vyplývajúci z dosiaľ vo veci vykonaného dokazovania, a pretože zároveň zdieľa i jeho právne posúdenie veci, s poukazom na ust. § 219 O.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie odôvodnenia rozhodnutia.

Prvostupňový súd správne uzavrel, že vzhľadom na to, že v danej veci už dosiaľ prebehlo rozsiahle dokazovanie vo veci samej zamerané na zistenie existencie dôvodov na zmenu vyživovacej povinnosti otca k T. (pričom vzhľadom na obsah spisu je dôvodné predpokladať, že konanie je už pred svojím záverom), nie je naplnený jeden zo základných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, ktoré pritom musia byť splnené kumulatívne, a to danosť nevyhnutnej potreby úpravy pomerov účastníkov predbežným opatrením pred rozhodnutím vo veci samej. Je pritom potrebné prisvedčiť názoru otca vyslovenému v podanom odvolaní, že ním predloženými listinnými dôkazmi pre potreby predbežného opatrenia dostatočným spôsobom osvedčil, že na jeho strane došlo k podstatnej zmene pomerov výraznou zmenou majetkovej situácie, keď osvedčil, že aktuálne poberá dávky v hmotnej núdzi a príspevok na bývanie vo výške 117,40 Eur, pričom okrem štandardného rodinného domu a malého podielu na ornej pôde iný nehnuteľný majetok nevlastní. Ale i za akceptácie týchto osvedčených skutočností na strane otca odvolací súd sa zhoduje s prvostupňovým, že v danom prípade nebolo osvedčené, že je dané nebezpečenie bezprostredne hroziacej ujmy jeho právam, nebola teda osvedčená naliehavá potreba okamžitej úpravy právnych vzťahov medzi účastníkmi formou navrhnutého predbežného opatrenia a to znížením výživného, ktoré je aktuálne právoplatným rozsudkom súdu určené v sume 600,- Eur mesačne, na otcom navrhnutú sumu minimálneho výživného 27,13 Eur mesačne.

V tejto súvislosti bolo potrebné prihliadnuť na to, že podľa osvedčeného otec si dosiaľ, napriek ním tvrdenej situácii, vždy dokázal zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na hradenie súdom určeného výživného. Výživné predbežným opatrením pritom môže byť znížené len do budúcnosti, teda od jeho právoplatnosti, k zníženiu teda nemôže dôjsť späť. Keďže v základnom konaní bolo už dosiaľ vykonané rozsiahle dokazovanie a je dôvodné predpokladať, že vec bude v skorom čase prvostupňovým súdom rozhodnutá, znižuje sa tým potenciálna ujma, ktorá by mohla vzniknúť otcovi hradením výživného v doteraz určenej výške, ak by súd výšku výživného rozsudkom znížil. Okrem toho s poukazom na ust. § 78 ods. 2 Zákona o rodine a contrario, ak by došlo k spätnému zníženiu výživného na plnoletú T., bola by povinná otcovi vrátiť i výživné, ktoré by už medzičasom v čase plnoletosti spotrebovala. Táto skutočnosť opätovne oslabuje potenciálnu ujmu na strane otca. Pokiaľ otec argumentuje tým, že mu hrozí exekúcia, žiada sa poukázať na to, že v prípade splnenia zákonných podmienok môže sa v rámci exekučného konania domáhať odkladu exekúcie v zmysle § 56 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku. Prvostupňový súd správne prihliadol na to, že radikálnym znížením výživného predbežným opatrením ako to navrhuje otec, by na strane dcéry mohla vzniknúť neprimeraná ujma, ktorá by bola neadekvátna i s prihliadnutím na to, že dcéra podľa osvedčeného aktuálne absolvuje vysokoškolské štúdiá v zahraničí, z čoho (s prihliadnutím na nie vysoký príjem matky) vyplýva, že s výživným otca v dosiaľ stanovenej výške dôvodne kalkulovala.

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje i na rozhodnutie Krajského súdu v Ostrave sp. zn. 11Co/64/2010 publikované pod č. 116 v Sbíreke soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu České republiky č. 9/2011, v zmysle ktorého predbežným opatrením nemožno účastníkovi uložiť, aby platil výživné v nižšej čiastke, než ktorá mu bola uložená právoplatným rozhodnutím súdu, v ktorom súd poukázal na to, že predbežné opatrenie je inštitút slúžiaci k dočasnej úprave práva oprávneného, ktorého sa nemožno domôcť inými prostriedkami, uložením povinnosti druhému účastníkovi a teda je vylúčené, aby ním boli upravované faktické pomery vzťahujúce sa k úprave práva účastníka, ktorý sa tejto ochrany domáha, a predbežne tak zmenené právoplatné rozhodnutie súdu.

Je tiež pravdou, ako na to poukázal prvostupňový súd, že zásadne platí, že predbežné opatrenie nemôže byť vydané, ak by jeho obsah bol totožný s rozhodnutím vo veci samej, táto zásada však neplatí absolútne a má svoje výnimky. Podľa konštantnej súdnej judikatúry zásadne platí, že predbežné opatrenie nemôže obsahovať výrok, ktorý by sa rovnal výroku vo veci samej. Vydanie takého predbežného opatrenia, ktoré je zhodné s obsahom navrhovanej konečnej úpravy je prípustné vtedy, ak by akékoľvek oneskorenie spôsobilo navrhovateľovi ťažko napravitelnú majetkovú či nemajetkovú ujmu. Oneskorenie a jeho naznačené dôsledky musí pritom tvrdiť a osvedčovať navrhovateľ. Výnimky pripúšťa judikatúra a výslovne špeciálne právne úpravy za striktných podmienok. Ako ale bolo skôr uvedené,

súdy oboch stupňov uzavreli, že v danom prípade otcovi ako navrhovateľovi predbežného opatrenia oneskorenie nespôsobí ťažko napravitelnú ujmu.

K argumentácii otca v podanom odvolaní sa žiada dodať, že ním citované závery Krajského súdu v Bratislave a v Prešove o tom, že ak súd nemá zistené pomery povinného rodiča, má predbežným opatrením určiť výživné v nevyhnutnej miere, platia iba vtedy, ak uznesenie o nariadení predbežného opatrenia je prvotným rozhodnutím o výživnom na dieťa. Tento záver ale nie je uplatniteľný pre daný prípad, kedy otec navrhuje predbežným opatrením výživné znížiť.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správne s použitím ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov konania o nariadenie predbežného opatrenia, včítane trov tohto odvolacieho konania, bude rozhodnuté v už prebiehajúcom základnom konaní (§ 145, § 151 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.